Uluslararası Multidisipliner Akademik Araştırmalar Dergisi / Mayıs-Haziran-Temmuz-Ağustos Cilt: 11 Sayı:2
Journal of International Multidisciplinary Academic Researches / May-June-July-August Volume: 11 Issue: 2
2024
www.joimar.com

ORDU İLİNDE GÖREV YAPAN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN MESLEKLERİNE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE ATTITUDES OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS WORKING IN ORDU PROVINCE TOWARDS THEIR PROFESSION

***Bahri GÜNGÖR[1], Fatma Begüm GÜNGÖR[2]**

[1]Amasya üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Anabilim Dalı, Amasya, Türkiye
[2]Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor, Kütahya, Türkiye
***e-mail:** selma2012_isik@hotmail.com

ÖZET
Bu çalışma ile beden eğitimi öğretmenlerinin mesleklerine yönelik tutumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmamıza Ordu ilindeki okullarda beden eğitimi alanında görevli olan 71 tane öğretmen katılmıştır. Ayrıca öğretmenlerin demografik özelliklerinin belirlenmesinde kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Öğretmenlerin mesleki tutumları ise "Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" ile tespit edilmiştir. Veri analizinde SPSS 25.0 programında Samples T test ile One Way ANOVA analizinden faydalanılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin mesleklerini sevme düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin mesleklerine yönelik kaygı düzeylerinin ise düşük düzeyde olduğu bulunmuştur. Bunun yanında öğretmenlerin mesleki tutumlarının demografik değişkenlere göre farklılık göstermediği belirlenmiştir (p>).05. Sonuç olarak, beden eğitimi alanında eğiticilik görevi yürüten öğretmenlerin mesleki tutumlarının demografik değişkenlere göre farklılaşmadığı söylenebilir.
Anahtar Kelimeler: Eğitim, öğretmenlik mesleği, mesleği tutum

ABSTRACT
This study aimed to examine the attitudes of physical education teachers towards their profession. 71 teachers working in the field of physical education in schools in Ordu province participated in our study. Additionally, a personal information form was used to determine the demographic characteristics of teachers. Teachers' professional attitudes were determined with the "Attitude Scale Towards the Physical Education Teaching Profession". In data analysis, Samples T test and One Way ANOVA analysis were used in SPSS 25.0 program. In the research, it was determined that teachers' level of liking their profession is high. It was found that teachers' anxiety levels towards their profession were low. In addition, it was determined that teachers' professional attitudes did not differ according to demographic variables (p>).05. As a result, it can be said that the professional attitudes of teachers working as educators in the field of physical education do not differ according to demographic variables.
Key Words: Education, teaching profession, professional attitude

GİRİŞ

Tarihin her döneminde insanoğlunun üzerinde en fazla duyduğu konuların başında "eğitim" gelmektedir. Bunun temelinde eğitimin hem bireysel hem de toplumsal açıdan birçok faydayı beraberinde getirmesi yatmaktadır. Eğitim sayesinde hem beşerî sermayenin hem de donanımlı insan gücünün geliştirilmesi mümkündür. Böylece meslek yaşamında donanımlı insan sayısı artmakta ve eğitime katılım arttıkça işsizlik oranı düşmektedir (Snieska ve ark., 2015; Riddell & Song, 2011). Eğitim ile sosyal ve kültürel değerlerin de öğrencilere aktarıldığı, bu kapsamda bireysel ve toplumsal değerleri gelecek nesillerin de öğrendiği görülmektedir (Ledden ve ark., 2007; Thomberg & Oğuz, 2013). Eğitim sayesinde istihdama katılım ve donanımlı insan gücünün artması ülke refahının da yükselmesine destek

olmaktadır. Literatürde yer alan çalışmalarda da eğitim ile ülkelerin ekonomik açıdan kalkınmaları arasında anlamlı ilişkiler bulunduğuna vurgu yapılmaktadır (Günkör, 2017; Vare & Scott, 2007; Omojimite, 2010).

Eğitim ile belirlenen amaçlara ulaşabilmek için eğitim sistemi içinde yer alan paydaşlara (öğretmen, öğrenci, okul yöneticisi, veliler) önemli rol ve sorumluluklar düşmektedir. Özellikle öğretmenler eğitim ile belirlenen amaçlara ulaşmada önemli bir yere sahiptir. Bunun temelinde öğretmenlerin sahip oldukları mesleki özellikleri öğrenci tutum ve davranışlarını etkilemesi yatmaktadır. Yapılan çalışmalarda da öğretmenlerin sahip oldukları mesleki niteliklerin öğrenci tutum ve davranışları üzerinde belirleyici olduğu ifade edilmektedir (Mojavezi & Tamiz, 2012). Yeni bilgilerin öğrencilere aktarılmasının yanında sosyo-kültürel değerlerin de gelecek nesillere aktarılmasında öğretmenlerin önemli bir rolü olduğu bilinmektedir. Bunun yanında üretken, eleştirel düşünme becerisi gelişmiş, yeni gelişmelere kolayca uyum sağlayabilen, kendini geliştirme eğilimi yüksek ve yaşadığı hayattan mutlu olan nesillerin yetiştirilmesi de öğretmenlerin sorumluluğundadır (Özkan & Arslantaş, 2013).

Öğretmenlik mesleği belirli bir uzmanlık bilgi ve becerisi gerektiren meslek dalları arasında yer almaktadır. 1739 MET Kanunu öğretmenlik mesleğini, eğitim, pedagojik formasyon ve kendi alan bilgisi sayesinde elde edilen özel bir ihtisas mesleği olarak tanımlamıştır (Şişman, 2002; Şahin, 2011). Öğretmenlik mesleği birçok toplumda yaygın olarak tercih edilen meslek dalları arasında yer almaktadır. Özellikle okumayı, öğrenmeyi ve öğretmeyi seven kişiler öğretmenlik mesleğini tercih eden grupların başında gelmektedir. Birçok meslek dalına kıyasla daha uygun çalışma koşullarına sahip olması da öğretmenlik mesleğinin yaygın olarak tercihe dilen meslek dalları arasında yer almasına katkı sağlamaktadır. Bunun yanında öğretmenlerin birçok kişi ile iletişim ve etkileşim kurarak sosyalleşme fırsatı bulmaları, birçok meslek dalına göre kariyer yapma fırsatlarının daha yüksek olması da öğretmenlik mesleğinin tercih edilmesine katkı sağlayan diğer faktörler arasında yer almaktadır (Karadağ, 2012; Tataroğlu ve ark., 2011; Şişman, 2002; Nalçacı & Sökmen, 2016). Öğretmenlik mesleği lisans eğitimi sonrasında elde edilen bir meslek dalı olarak karşımıza çıkmaktadır. Almış oldukları eğitim sayesinde öğretmenler birçok açıdan mesleki yeterlik ve donanımlarını geliştirmiş olmaktadır. Öğretmenlerin meslek yaşamına başlamadan önce geliştirmeleri gereken temel niteliklerinin başında mesleki bilgi ve beceriler, olumlu kişilik özellikleri, özel alan bilgisi (uzmanlık bilgisi) ve genel kültür şeklinde sıralanmaktadır (Çelikten ve ark., 2005; Özyurt, 2000; Şişman & Acat, 2003). Öğretmenlerin mesleki özyeterlik düzeylerinin de gelişmiş olması da meslek yaşamında başarılı, verimli ve öğrencilere daha fazla faydalı olmalarına katkı sağlamaktadır (Saracaloğlu ve ark., 2017; Gençtürk & Memiş, 2010).

Yukarıda yer alan bilgiler değerlendirildiği zaman eğitim alanında en önemli paydaşlardan birinin öğretmenler olduğu ve belirlenen amaçlara ulaşmada kilit role sahip oldukları görülmektedir. Öğretmenlerin meslek yaşamlarında verimli olabilmeleri eğitim ile belirlenen amaçlara ulaşmaya katkı sağlayacaktır. Bu noktada öğretmenlik mesleğinin geniş kapsamlı olarak incelenmesi, öğretmenlerin mesleklerine yönelik bilgi, tutum ve görüşlerinin incelenmesi gerekmektedir (Mustan, 2002; Büyükalan-Filiz, 2003). Ortaya çıkan sonuçlar ışığında öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumlarını olumsuz yönde etkileyen unsurların en aza indirilmesine yönelik öneriler sunulması önem arz etmektedir. Ancak öğretmenlik mesleği üzerine ülkemizde yapılan çalışmalarda genellikle öğretmenlerin mesleki yeterliklerinin (Nazıf-Toy & Duru, 2016; Kahyaoğlu & Yangın, 2007; Telef, 2011), bunun yanında meslek yaşamlarında karşılaştıkları temel sorunların ele alındığı görülmektedir (Demir & Arı, 2013; Habacı ve ark., 2013; Ekinci, 2010). Öğretmenlerin mesleklerine yönelik

tutumlarını etkileyen çalışmaların ise az sayıda olduğu göze çarpmaktadır. Bu nedenle Ordu ilinde aktif olarak görevini yerine getiren beden eğitimi öğretmenlerinin mesleklerine yönelik tutumlarını bu çalışma ile ele alarak bazı demografik değişkenlere göre incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde çalışma kapsamında faydalanılan araştırma modeline, araştırmanın evren ve örneklem grubuna, veri toplama aracına ve araştırmanın veri analiz sürecinde kullanılan yöntemlere ilişkin genel bilgilere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Araştırma yaptığımız bu çalışmada tarama modelinden yararlanılmıştır. Tarama modeli literatürde betimsel araştırma modellerin arasında en yaygın kullanılan araştırma modelleri arasında yer almaktadır. Bu çalışma modelinin kullanıldığı araştırmalarda öncelikli olarak çalışma konusu ile ilgili hipotezler geliştirilmekte, diğer aşamada geliştirilen hipotezlerini test etmek için anket ve ölçeklerden faydalanılmaktadır. Büyük örneklem gruplarının çalışmada ele alınan özelliklerinin demografik değişkenlere göre incelenmesinde de tarama tipi araştırma modelinden faydalanılmaktadır (Can, 2014: 8).

Evren ve Örneklem

Yapılan bu çalışmanın evrenini Ordu ilinde bulunan resmi ve özel eğitim kurumlarında aktif olarak öğretmenlik yapan beden eğitimi ve spor öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmamızın örneklem grubu ise evren içinde tesadüfü yöntem ile seçilmiş olan 53 kadın ve 18 erkek olmak üzere toplam 71 beden eğitimi öğretmeninden oluşmuştur. Araştırmanın örneklem grubunu meydana getiren öğretmenlerin demografik özelliklerine ilişkin bilgiler aşağıda yer alan tabloda açıklanmıştır.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgilerine İlişkin Frekans ve Yüzdelik Dağılımlar

Değişken	Kategori	f	%
Yaş grubu	23-28 yaş	4	5,6
	29-34 yaş	9	12,7
	35-40 yaş	13	18,3
	41 ve üstü yaş	45	63,4
Cinsiyet	Kadın	53	74,6
	Erkek	18	25,4
Medeni durum	Evli	61	85,9
	Bekar	10	14,1
Eğitim durumu	Lisans	60	84,5
	Lisansüstü	11	15,5
Eşi çalışıyorsa eşinin gelir durumu	33999 TL ve altı	8	13,3
	34000 TL ve üzeri	52	86,7
Mesleki kıdem	1-5 yıl	8	11,3
	6-10 yıl	11	15,5
	11-15 yıl	16	22,5
	16-20 yıl	8	11,3
	21 yıl ve üstü	28	39,4

	Öğretmen	21	29,6
Mesleki unvan	Uzman öğretmen	46	64,8
	Baş öğretmen	4	5,6
Görev yapılan okul	Ortaokul	50	70,4
türü	Lise	21	29,6

Araştırmaya katılan öğretmenlerin %5,6'sı 23-28 yaş grubunda, %12,7'si 29-34 yaş grubunda, %18,3'ü 35-40 yaş grubunda, %63,4'ü 41 ve üstü yaş grubunda, %74,6'sı kadın, %25,4'ü erkeklerden oluşmaktadır. Katılımcıların %85,9'u evli, %14,1'i bekar, %84,5'i lisans mezunu, %15,5'i yüksek lisans mezunu olup, eşi çalışanların %13,3'ünün eşinin aylık geliri 33999 TL ve altında, %86,7'sinin 34000 TL ve üzerindedir. Katılımcıların %11,3'ünün mesleki kıdemi 1-5 yıl, %15,5'inin 6-10 yıl, %22,5'inin 11-15 yıl, %11,3'ünün 16-20 yıl, %39,4'ünün 21 yıl ve üzeridir.

Veri Toplama Aracı

Bu çalışmanın verileri toplanırken iki bölümlü anketten yararlanılmıştır. Veri toplama aracının birinci kısmını kişisel bilgi formu oluşturmaktadır. Bu bölümde sorulan sorular ile ankete katılanların demografik özelliklerini belirlemek amaçlanmış ve bu form araştırmacı tarafından hazırlanmıştır. Kişisel bilgi formunda yer alan sorular ile belirlenen bilgiler öğretmenlerin yaş grupları, cinsiyetleri, medeni durumları, eğitim düzeyleri, eşin gelir durumu, mesleki kıdem düzeyi, mesleki unvan ve görev yapılan okul türü şeklinde sıralanmaktadır.

Veri toplama aracının ikinci bölümünde ise araştırmaya gönüllü ve istekli olarak katılan öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla kullanılan "Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği (BEÖYTÖ)" yer almaktadır. Ünlü (2011) tarafından geliştirilen ölçekte 23 madde yer almaktadır. İki alt boyuttan oluşan ölçeğin birinci alt boyutu 13 olumlu maddeden meydana gelmektedir. Ölçeğin ikinci alt boyutu ise 10 olumsuz sorudan oluşmaktadır. Olumlu maddeler ile mesleğe yönelik sevgi düzeyi belirlenirken, olumsuz sorular ile mesleğe yönelik kaygı düzeyi tespit edilmektedir. Ölçek geliştirme sürecinde birinci alt boyuta ilişkin iç tutarlık katsayısının 0.90 olduğu, ikinci alt boyuta ilişkin iç tutarlık katsayısının ise 0.86 bulunduğu rapor edilmiştir. Aynı çalışmada ölçeğin genel iç tutarlık katsayısının ise 0.88 olduğu bulunmuştur.

Verilerin Analizi

Araştırma da SPSS 25.0 programı kullanılmıştır. Veri analizlerin de öncelikle verilerin güvenilirlik ve normal dağılıma uygunluk düzeyleri incelenmiştir.

Tablo 2. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarına İlişkin Cronbach's Alpha, Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

Alt boyut	Cronbach's Alpha (α)	Çarpıklık	Basıklık
Mesleğe yönelik sevgi	0,78	-0,87	0,39
Mesleğe yönelik kaygı	0,76	1,09	1,07

Tablo incelendiğinde, mesleğe yönelik sevgi ve mesleğe yönelik kaygı alt boyutlarına ilişkin verilerin analiz için yeterli düzeyde güvenilir olduğu (α>0,60), çarpıklık ve basıklık değerlerine göre verilerin normal dağılıma uygun olduğu görülmektedir.

Çalışma verileri normal dağılıma uygun olduğundan dolayı parametrik analiz yöntemleri tercih edilmiştir. 2 kategorili demografik değişkenlere göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasında Independent Samples T test kullanılırken, 2'den fazla kategorili demografik değişkenlere göre ölçek puanlarının karşılaştırılmasında One Way ANOVA analizi kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 3. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Yaş Grubuna Göre Karşılaştırılması

Alt boyut	Yaş grubu	N	X	SS	F	p
Mesleğe yönelik sevgi	23-28 yaş	4	53,00	4,08	,855	,469
	29-34 yaş	9	57,89	3,52		
	35-40 yaş	13	55,46	6,97		
	41 ve üstü yaş	45	54,84	6,11		
Mesleğe yönelik kaygı	23-28 yaş	4	24,75	13,70	,952	,421
	29-34 yaş	9	21,00	4,50		
	35-40 yaş	13	18,92	3,23		
	41 ve üstü yaş	45	19,89	6,43		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin yaş gruplarına göre mesleğe yönelik sevgi ve kaygı düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir (p>0,05).

Tablo 4. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Cinsiyetlerine Göre Karşılaştırılması

Alt boyut	Cinsiyete	N	X	SS	t	p
Mesleğe yönelik sevgi	Kadın	53	55,40	5,72	,380	,705
	Erkek	18	54,78	6,68		
Mesleğe yönelik kaygı	Kadın	53	20,64	6,96	1,184	,240
	Erkek	18	18,61	3,48		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre mesleğe yönelik sevgi ve kaygı düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir (p>0,05).

Tablo 5. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Medeni Durumlarına Göre Karşılaştırılması

Alt boyut	Medeni durum	N	X	SS	t	p
Mesleğe yönelik sevgi	Evli	61	55,39	5,95	,537	,593
	Bekar	10	54,30	6,06		
Mesleğe yönelik kaygı	Evli	61	19,98	5,86	-,470	,640
	Bekar	10	21,00	8,88		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin medeni durumlarına göre mesleğe yönelik sevgi ve kaygı düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir (p>0,05).

Tablo 6. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Eğitim Durumuna Göre Karşılaştırılması

Alt boyut	Eğitim durumu	N	X	SS	t	p
Mesleğe yönelik sevgi	Lisans	60	55,10	5,96	-,460	,647
	Lisansüstü	11	56,00	6,00		
Mesleğe yönelik kaygı	Lisans	60	19,63	6,28	-1,556	,124
	Lisansüstü	11	22,82	6,00		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin eğitim durumlarına göre mesleğe yönelik sevgi ve kaygı düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir (p>0,05).

Tablo 7. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Eşinin Gelir Durumuna Göre Karşılaştırılması

Alt boyut	Eşin gelir durumu	N	X	SS	t	p
Mesleğe yönelik sevgi	33999 TL ve altı	8	57,63	4,60	1,324	,191
	34000 TL ve üzeri	52	54,54	6,32		
Mesleğe yönelik kaygı	33999 TL ve altı	8	21,63	10,36	,663	,510
	34000 TL ve üzeri	52	19,96	5,91		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerden eşi çalışanlarda eşin gelir durumuna göre mesleğe yönelik sevgi ve kaygı düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir (p>0,05).

Tablo 8. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Mesleki Kıdemlerine Göre Karşılaştırılması

Alt boyut	Mesleki kıdem	N	X	SS	F	p
Mesleğe yönelik sevgi	1-5 yıl	8	53,00	6,07	2,134	,086
	6-10 yıl	11	57,82	3,09		
	11-15 yıl	16	56,69	6,06		
	16-20 yıl	8	51,13	7,62		
	21 yıl ve üstü	28	55,21	5,68		
Mesleğe yönelik kaygı	1-5 yıl	8	20,25	4,74	1,119	,355
	6-10 yıl	11	21,36	8,42		
	11-15 yıl	16	19,81	4,09		
	16-20 yıl	8	23,75	9,32		
	21 yıl ve üstü	28	18,75	5,71		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre mesleğe yönelik sevgi ve kaygı düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı görülmektedir (p>0,05).

Tablo 9. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Mesleki Unvanlarına Göre Karşılaştırılması

Alt boyut	Okul türü	N	X	SS	t	p
Mesleğe yönelik sevgi	Ortaokul	50	54,64	6,18	-1,320	,191
	Lise	21	56,67	5,15		
Mesleğe yönelik kaygı	Ortaokul	50	21,30	6,49	2,510	,014
	Lise	21	17,33	4,91		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin görev yaptıkları okul türüne göre mesleğe yönelik sevgi düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaşmadığı (p>0,05), ancak mesleğe yönelik kaygıda ortaokulda görev yapan öğretmenlerin mesleğe yönelik kaygı düzeylerinin lisede görev yapan öğretmenlere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu (p<0,05).

Tablo 10. Katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği Puanlarının Görev Yaptıkları Okul Türüne Göre Karşılaştırılması

Alt boyut	Mesleki unvan	N	X	SS	F	p
Mesleğe yönelik sevgi	Öğretmen	21	55,43	5,89	,123	,885
	Uzman öğretmen	46	55,04	6,17		
	Baş öğretmen	4	56,50	4,04		
Mesleğe yönelik kaygı	Öğretmen	21	20,33	7,06	,142	,868
	Uzman öğretmen	46	20,17	6,14		
	Baş öğretmen	4	18,50	5,00		

Tablo incelendiğinde, araştırmaya katılan öğretmenlerin mesleki unvanlarına göre mesleğe yönelik sevgi ve kaygı düzeylerinin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır (p>0,05).

TARTIŞMA VE SONUÇ

Bu çalışmada öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumlarına ilişkin sonuçlar değerlendirildiği zaman, öğretmenlerin mesleklerine yönelik sevgi düzeylerinin yüksek olduğu bulunmuştur. Buna karşılık öğretmenlerin mesleklerine yönelik kaygı düzeylerinin düşük olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda öğretmenlerin mesleklerini severek yaptığı ve mesleki anlamda kendilerini kaygılandıran ciddi sorunların olmadığı görülmüştür. Literatürde yer alan ve bu çalışma sonuçları ile paralellik gösteren benzer araştırmalarda da öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumlarının genel anlamda olumlu yönde olduğu rapor edilmiştir (Korkmaz & Sadık, 2011; Korkmaz, 2009; Polat ve ark., 2016; Piji-Küçük, 2012). Bu çalışmadaki sonuçlar ile literatür de olan araştırma bulgularına bakıldığında öğretmenlerin mesleki tutumlarının olumlu yönde olduğunu göstermektedir. Bunun temelinde öğretmenlerin genellikle mesleklerini kendi istekleri ile seçmelerinin ve meslek yaşamından beklentilerinin büyük oranda karşılanmasının yattığı düşünülebilir.

Yapılan bu çalışmada öğretmenlerin yaş gruplarına göre mesleklerine yönelik tutumlarına ilişkin bulgular değerlendirildiği zaman, öğretmenlerin hem mesleklerini sevme hem de mesleki anlamda kaygı yaşamalarının yaş kriterine göre farklı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu alanda yapılan bazı araştırmaların, bu çalışmanın bulgularıyla uyumlu olduğu belirlenmiştir. Bu konuda müzik öğretmenleri üzerinde gerçekleştirilen bir çalışmada öğretmenlerin yaş değişkenleri ile mesleki tutumlarının anlamlı farklılık olmadığı rapor edilmiştir (Piji-Küçük, 2012). Orhan (2013) tarafından yapılan çalışmada aday öğretmenlerin mesleki tutumlarını etkileyen değişkenlerin incelenmesi amaçlanmış, araştırmada öğretmenlerin yaş gruplarına göre mesleklerine yönelik tutumlarının anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Buna karşılık yapılan bazı çalışma sonuçları öğretmenlerin yaş gruplarına göre mesleki tutumlarının anlamlı farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır (Korkmaz & Sadık, 2011). Araştırma sonuçları arasında tutarsızlıklar olmasının temelinde araştırmaların çeşitli sosyo-kültürel bölgelerdeki okullarda görevli olan öğretmenler üzerinde yürütülmesinin yattığı düşünülebilir.

Yürütülen bu araştırmada öğretmenlerin cinsiyetlerine göre mesleklerine yönelik tutumlarına ilişkin bulgular değerlendirildiği zaman, öğretmenlerin hem mesleklerini sevme hem de mesleki anlamda kaygı yaşama düzeylerinin değişkenlerine bakıldığında cinsiyete göre farklılık olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Sonuç olarak bu durumun ortaya çıkmasının özelinde kadın ile erkek öğretmenlerin öğretmenlik mesleğinden beklentilerinin karşılanma düzeyi ile benzerlik göstermesinin, bunun yanında mesleği seçerken kadın ve erkek öğretmenlerin mesleklerini kendi arzu ve istekleri ile tercih etmesi olduğu düşünülebilir. Yapılan benzer bir çalışmada öğretmenlerin mesleki tutumlarının cinsiyetlerine göre anlamlı farklılık gösterdiği rapor edilmiştir (Orhan, 2013). Farklı branşlarda yer alan öğretmenler üzerinde yürütülen diğer bir çalışmada öğretmenlerin mesleklerine yönelik tutumlarını etkileyen değişkenlerin incelenmesi amaçlanmış, araştırmaya 246 kadın ve 168 erkek öğretmen katılım sağlamıştır. İlgili çalışmada kadın ve erkek öğretmenlerin genel mesleki tutum düzeyleri arasında anlamlı farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir (Korkmaz & Sadık, 2011). Müzik öğretmenleri üzerinde gerçekleştirilen başka bir çalışmada da cinsiyet değişkenine göre öğretmenlerin mesleki tutumlarının anlamlı farklılık göstermediği rapor edilmiştir (Piji-Küçük, 2012).

Gerçekleştirilen bu çalışma kapsamında öğretmenlerin medeni durumlarına göre mesleklerine yönelik tutumlarına ilişkin bulgular değerlendirildiği zaman, öğretmenlerin hem mesleklerini sevme hem de mesleki anlamda kaygı yaşama düzeylerinin medeni durumlarına göre farklılık göstermediği belirlenmiştir. Araştırma bulguları ile paralellik gösteren bir çalışmada ilköğretim kademesinde görev yapan öğretmenlerin mesleki tutumları incelenmiş, araştırmada öğretmenlerin medeni durumlarına göre mesleki tutumlarının anlamlı farklılık göstermediği rapor edilmiştir (Korkmaz & Sadık, 2011). Evli ve bekar öğretmenlerin mesleki tutumlarının benzerlik göstermesinin temelinde evli ve bekar öğretmenlerin iş-aile çatışması yaşama düzeylerinin düşük olmasının yattığı düşünülebilir. Bu görüşü destekleyen araştırmalarda öğretmenlerin iş-aile çatışması yaşama durumlarının mesleğe yönelik tutum ve davranışları etkilediği belirtilmektedir (Demircan & Turunç, 2017; Özkul, 2014).

Yürütülen bu araştırmada öğretmenlerin eğitim durumlarına göre mesleklerine yönelik tutumlarına ilişkin bulgular değerlendirildiği zaman, öğretmenlerin hem mesleklerini sevme hem de mesleki anlamda kaygı yaşama düzeylerinin eğitim durumu değişkenine bakıldığında farklı bir sonuç göstermediği bulunmuştur. Literatürde i diğer çalışmalara bakıldığında beden eğitimi öğretmenlerinin eğitim düzeylerine göre mesleki tutumlarının ele alındığı çalışmalara rastlanmamıştır. Yürütülen bu çalışmada öğretmenlerin mesleki tutumlarının eğitim düzeylerine göre anlamlı farklılıklar olmasının temel sebebi öğretmenlerin büyük kısmının eğitim düzeyinin aynı seviyede olmasının yattığı düşünülebilir.

Yapılan bu araştırmada öğretmenlerin eşlerinin gelir düzeylerine göre mesleklerine yönelik tutumlarına ilişkin bulgular değerlendirildiği zaman, öğretmenlerin hem mesleklerini sevme hem de mesleki anlamda kaygı yaşama düzeylerinin eş gelir durumuna göre farklılık göstermediği bulunmuştur. Bilindiği gibi aile gelir düzeyinin yüksek ya da düşük olması bireyin iş yaşamındaki davranışlarını olumlu ya da olumsuz şekilde etkilemektedir. Literatürdeki çalışmalarda da gelir düzeyinin hem örgüte hem de iş yaşamına yönelik tutumlar üzerinde belirleyici olduğu vurgulanmaktadır (Söyük, 2018; Eğinli, 2009). Bu çalışmada eş gelir düzeyine göre öğretmenlerin mesleki tutumlarının anlamlı farklılık göstermemesinin temelinde öğretmenlerin gelir düzeyleri arasında büyük farklılıkların olmamasının yattığı düşünülebilir.

Gerçekleştirilen bu çalışma kapsamında öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre mesleklerine yönelik tutumlarına ilişkin bulgular değerlendirildiği zaman, öğretmenlerin hem mesleklerini sevme hem de mesleki anlamda kaygı yaşama düzeylerinin mesleki kıdemlerine bakıldığında farklılıkların olmadığı görülmüştür. Bu durumun temel sebebi mesleğinde daha az süre görev yapan öğretmenlerin yüksek iş motivasyonuna, daha fazla görev süresi olan öğretmenlerin ise yılların beraberinde getirdiği deneyim sayesinde mesleklerine yönelik olumlu tutumlar sergilemelerinin yattığı düşünülebilir. Müzik öğretmenleriyle yapılan başka çalışmada ise mesleki kıdemleriyle mesleki tutumlarına bakıldığında anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur (Piji-Küçük, 2012). Buna karşılık literatürde yer alan bazı çalışmalarda öğretmenlerin mesleki kıdemlerine göre mesleki tutumlarının bazı farklılıklar gösterdiği rapor edilmiştir (Korkmaz, 2009).

Yapılan bu araştırmada öğretmenlerin mesleki unvanlarına göre mesleklerine yönelik tutumlarına ilişkin bulgular değerlendirildiği zaman, öğretmenlerin hem mesleklerini sevme hem de mesleki anlamda kaygı yaşama düzeylerinin mesleki unvan göre farklı bir sonuca ulaşılmadığı bulunmuştur. Durumun bu sonucu doğurmasının temel sebebi çalışmamıza katılanların büyük bir kısmının öğretmenlik statüsü dışında farklı bir idari unvana sahip olmamasının yattığı düşünülebilir. Beden eğitimi branş öğretmenleri üzerinde yapılan literatür taraması sonunda mesleki unvan değişkenine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutum düzeyinin ele alındığı çalışmalara rastlanmamıştır.

Yürütülen bu araştırmada öğretmenlerin görev yaptıkları okul türlerine göre mesleklerine yönelik tutumlarına ilişkin bulgular değerlendirildiği zaman, öğretmenlerin hem mesleklerini sevme hem de mesleki anlamda kaygı yaşama düzeylerin de farklılık görülmemiştir. Araştırmaya katılanların benzer okul iklimine sahip olan kurumlarda çalışmasının bu durumun sonucunu doğurmasındaki temel sebep olarak düşünülebilir. Nitekim okul ikliminin öğretmenlerin mesleki tutum ve davranışlarını etkilediği belirtilmektedir (Güneş, 2019; Dolapcı & Kavgacı, 2020). Ayrıca araştırma bulguları ile benzerlik içeren çalışmalarda da okul türü değişkenine göre öğretmenlerin mesleki tutumlarının sonucunun anlamlı bir biçimde farklılaşmadığı rapor edilmiştir (Orhan, 2013). Bir diğer çalışmada ise ilkokul ve ortaokul kademelerine görev yapan öğretmenlerin mesleki tutumlarının okul türüne göre farklılık göstermediği tespit edilmiştir (Korkmaz & Sadık, 2011).

Sonuç olarak, yaptığımız bu çalışmanın içerisinde olan beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin mesleklerini severek yaptıkları ve meslek yaşamlarında yüksek düzeyde kaygı yaşamadıkları görülmüştür. Araştırma kapsamında öğretmenlerin hem mesleklerini sevme hem de mesleki kaygı düzeylerinin demografik değişkenlere göre farklılık göstermediği bulunmuştur. Araştırmada ulaşılan sonuçların genel anlamda literatürle paralellik gösterdiği görülmüştür. Öğretmenlerin mesleki tutumlarının demografik değişkenlere göre anlamlı farklılık göstermemesinin temelinde mesleğe yönelik tutumlar üzerinde bireysel unsurların yanında örgütsel faktörlerin de önemli bir yere sahip olmasının yattığı düşünülmüştür.

KAYNAKLAR

Büyükalan-Filiz, S. (2003). *Eğitimle ilgili temel kavramlar*. Ankara: Asil Yayın Dağıtım.

Can, A. (2014). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi*. Ankara: Pegem Akademi.

Çelikten, M. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 19*(2), 207-237.

Demir, M.K., & Arı, E. (2013). Öğretmen sorunları-Çanakkale ili örneği. *OMÜ Eğitim Fakültesi Dergisi,* 2(1), 107-126.

Demircan, P., & Turunç, Ö. (2017). İş-aile çatışması-duygusal emek ilişkisinde lider desteğinin rolü: Eğitim üzerine bir araştırma. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 4*(1), 41-76.

Dolapcı, E., & Kavgacı, H. (2020). Öğretmenlerin çok kültürlü özyeterlik algısı ve okul iklimi ile mülteci öğrencilere yönelik tutumları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. *Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi,* 52, 687-706.

Eğinli, A. T. (2009). Çalışanlarda iş doyumu: Kamu ve özel sektör çalışanlarının iş doyumuna yönelik bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 23*(3), 35-52.

Ekinci, A. (2010). İlköğretim okullarında çalışan müdür ve öğretmenlerin mesleki sorunlarına ilişkin görüşleri. *İlköğretim Online, 9*(2), 734-748.

Gençtürk, A., & Memiş, A. (2010). İlköğretim okulu öğretmenlerinin öz-yeterlik algıları ve iş doyumlarının demografik faktörler açısından incelenmesi. *İlköğretim Online, 9*(3), 1037-1054.

Güneş, A. M. (2019). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarıyla okul iklimi arasındaki ilişki. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 20*(3), 1595-1632.

Günkör, C. (2017). Eğitim ve kalkınma ilişkisinin incelenmesi. *Uluslararası Sosyal Bilimler Eğitimi Dergisi, 3*(1), 14-32.

Habacı, I., Karataş, E., Adıgüzelli, F., Ürker, A., & Atıcı, R. (2013). Öğretmenlerin güncel sorunları. *Electronic Turkish Studies, 8*(6), 263-277.

Kahyaoğlu, M., & Yangın, S. (2007). İlköğretim öğretmen adaylarının mesleki özyeterliklerine ilişkin görüşleri. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 15*(1), 73-84.

Karadağ, R. (2012). Türkçe öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ve öğretmenlik mesleğini tercih nedenleri. *Humanities Sciences, 7(*2), 44-66.

Korkmaz, G. (2009). *İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin okul yaşam kalitesini algılama düzeyleri ve mesleki tutumlarının incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Adana.

Korkmaz, G., & Sadık, F. (2011). İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin mesleki tutumlarının sosyo-demografik özellikler açısından incelenmesi. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20*(1), 121-138.

Ledden, L., Kalafatis, S. P., & Samouel, P. (2007). The relationship between personal values and perceived value of education. *Journal of Business Research, 60*(9), 965-974.

Mojavezi, A., & Tamiz, M. P. (2012). The impact of teacher self-efficacy on the students' motivation and achievement. *Theory & Practice in Language Studies, 2*(3), 483-491.

Mustan, T. (2002). Dünyada ve Türkiye'de öğretmen yetiştirmede yeni yaklaşımlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi,* 29, 115-127.

Nalçacı, A., & Sökmen, Y. (2016). Öğretmen adaylarının mesleği tercih nedenleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 17*(3), 717-727.

Toy, S. N., & Duru, S. (2016). Sınıf öğretmenlerinin öğretmen öz yeterlikleri ile kaynaştırma eğitimine ilişkin yeterlik inançlarının karşılaştırılması. *Ege Eğitim Dergisi, 17*(1), 146-173.

Omojimite, B. U. (2010). Education and economic growth in Nigeria: A Granger causality analysis. *African Research Review, 4*(3), 90-108.

Orhan, N. (2013). *Aday öğretmenlerin mesleki tutumları ve iş doyum düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İzmir.

Özkan, M., & Arslantaş, H. İ. (2013). Etkili öğretmen özellikleri üzerine sıralama yöntemiyle bir ölçekleme çalışması. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15*(1), 311-330.
Özkul, R. (2014). *Ortaokul öğretmenlerinde iş-aile çatışması ve yaşam doyum düzeyleri*. Yüksek Lisans Tezi. İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Malatya.
Özyurt, S. (2000). *Öğretmenlik mesleğine giriş*. Adapazarı: Değişim Yayınları.
Piji-Küçük, D. (2012). Müzik öğretmenlerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 151-161.
Polat, S., Arslan, Y., & Satıcı, A. (2016). Öğretmenlerin mesleki tutumları ile sınıf disiplin modeli tercihleri arasındaki ilişki. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 36*(3), 675-691.
Riddell, W. C., & Song, X. (2011). The impact of education on unemployment incidence and re-employment success: Evidence from the US labour market. *Labour Economics, 18*(4), 453-463.
Saracaloğlu, A. S., Karademir, Ç. A., Dinçer, B., & Dedebali, N. C. Öğretmenlerin öğrenme stilleri, özyeterlik ve iş doyumlarının belirlenmesi. *NWSAE Education Sciences, 12*(1), 58-85.
Snieska, V., Valodkiene, G., Daunoriene, A., & Draksaite, A. (2015). Education and unemployment in European Union economic cycles. *Procedia-Social And Behavioral Sciences*, 213, 211-216.
Söyük, S. (2018). Örgütsel adalet ve iş tatmini: sağlık sektöründeki önemi. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi, 5*(3), 435-442.
Şahin, A. (2011). Öğretmen algılarına göre etkili öğretmen davranışları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 12*(1), 239-259.
Şişman, M. (2002). *Öğretmenliğe giriş*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
Şişman, M., & Acat, M. B. (2003). Öğretmenlik uygulaması çalışmalarının öğretmenlik mesleğinin algılanmasındaki etkisi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 13*(1), 235-250.
Tataroğlu, B., Özgen, K., & Alkan, H. (2011, April). *Matematik öğretmen adaylarının öğretmenliği tercih nedenleri ve beklentileri*. 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, 27-29 April, 2011 Antalya-Turkey.
Telef, B. B. (2011). Öğretmenlerin öz-yeterlikleri, iş doyumları, yaşam doyumları ve tükenmişliklerinin incelenmesi. *İlköğretim Online, 10*(1), 91-108.
Thornberg, R. (2013). Teachers' views on values education: A qualitative study in Sweden and Turkey. International *Journal of Educational Research*, 59, 49-56.
Ünlü, H. (2011). Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği (BEÖYTÖ) geliştirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 11*(4), 2005-2020.
Vare, P., & Scott, W. (2007). Learning for a change: Exploring the relationship between education and sustainable development. *Journal of Education for Sustainable Development, 1*(2), 191-198.

EXTENDED ABSTRACT

In order to achieve the goals determined by education, stakeholders within the education system (teachers, students, school administrators, parents) have important roles and responsibilities. Especially teachers have an important place in achieving the goals determined by education. The basis for this is that the professional characteristics of teachers affect student attitudes and behaviors.

It is seen that teachers have an important place in the education system and have an important role in achieving the goals determined by education. Teachers' ability to be productive in their professional lives contributes to achieving the goals determined by education. At this point, the teaching profession needs to be examined comprehensively and teachers' knowledge, attitudes and opinions towards their profession should be examined (Mustan, 2002). It is important to provide suggestions for minimizing the factors that negatively affect teachers' attitudes towards their profession through studies in this field. It is noteworthy that studies examining the variables affecting teachers' attitudes towards their profession are limited. In this context, this study aimed to examine the attitudes of physical education teachers working in Ordu province towards their profession according to some demographic variables.

In this study, scanning model was used. The survey model is among the most widely used descriptive research models in the literature. In research using this study model, hypotheses related to the subject of the study are first developed, and at the next stage, surveys and scales are used to test the hypotheses developed. The survey type research model is also used to examine the characteristics of large sample groups discussed in the study according to demographic variables (Can, 2014).

The population of this study consists of physical education and sports teachers who actively teach in public and private educational institutions in Ordu province. The sample group of the research consisted of a total of 71 physical education teachers, 53 female and 18 male, who were randomly selected from the population.

A two-part survey was used in the data collection process of this study. The first part of the data collection tool includes a personal information form. The questions in the personal information form aimed to determine the demographic characteristics of the participants, and the personal information form was prepared by the researcher. The information determined by the questions in the personal information form is listed as teachers' age groups, gender, marital status, education level, spouse's income level, professional seniority level, professional title and type of school where they work.

The second part of the data collection tool includes the "Attitude Scale Towards the Physical Education Teaching Profession (BEÖYTÖ)", which is used to determine the attitudes of the participating teachers towards their profession. The scale developed by Ünlü (2011) includes 23 items. The first sub-dimension of the scale, which consists of two sub-dimensions, consists of 13 positive items. The second subscale of the scale consists of 10 negative questions. While the level of love for the profession is determined with positive items, the level of anxiety towards the profession is determined with negative questions. During the scale development process, it was reported that the internal consistency coefficient for the first sub-dimension was 0.90, and the internal consistency coefficient for the second sub-dimension was 0.86. In the same study, the overall internal consistency coefficient of the scale was found to be 0.88.

When the results regarding teachers' attitudes towards their profession were evaluated in this study, it was found that teachers' love levels towards their profession were high. On the other hand, it was determined that teachers' anxiety levels towards their profession were low. In this context, it has been observed that teachers enjoy their jobs and there are no serious problems that worry them professionally. Similar studies in the literature, which are parallel to the results of this study, have reported that teachers' attitudes towards their profession are generally positive (Korkmaz & Sadık, 2011). It was found that teachers' professional attitudes

did not differ according to demographic variables. It was determined that these results were in parallel with the literature.

As a result, it was observed that the physical education and sports teachers who participated in the research enjoyed their jobs and did not experience high levels of anxiety in their professional lives. Within the scope of the research, it was found that teachers' love for their profession and professional anxiety levels did not differ according to demographic variables. It was observed that the results obtained in the research were generally parallel to the literature. It is thought that the reason why teachers' professional attitudes do not differ significantly according to demographic variables is that organizational factors, as well as individual factors, have an important place in attitudes towards the profession.